

ἀλλὰ διὰ τὴν ὑποτάξαίναν. ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι καὶ αὐτὴ
ἡ κτίσις ἐλδοῦσε ζωοποιεῖσθαι, ἀπὸ τῆς δυνάμεως τῆς
φθορᾶς εἰς τὴν ἐλδοῦσθαι τῆς δόξης τῶν τέκνων
Ἐ. 2. οὐδ' αὖτε ὁ δὲ πᾶσα ἡ κτίσις συνετάχθη, καὶ
συνωδινῶν ἄρχη ἔστω. Etenim mundus hic conditus quasi
exerto capite observans expectat patefactionem filiorum
Dei. Nam vanitati mundus conditus subiectus est, non
sua sponte, sed propter eum, qui subiecit eum isti vanitati.
Sub spe, quod & ipse liberabitur ex servitute corruptionis
in libertatem filiorum Dei. Scimus enim totum mundum
conditum unā suspirare, & unā parturire ad hoc usque tem-
pus. Hic verborum Græcorum sensus est ex Beze
versione, quæ cum aliis, ut & ipsa Græca verba,
dilucidè corruptionem, confusionem, & defor-
mationem Mundi, seu Fabricæ Mundanæ totius,
quæ ab initio nec fuit nec exstitit, innunt, & de-
signant, quam non perpetuam fore, sed, ut ex
hominis, propter quem mundus conditus est,
peccato originem suam traxit, ita inultimā re-
novationem cum homine renovatum, & restaura-
tum iri ex hoc Apostoli loco discimus. Κτίσις hic
creatam omnium rerum universitatem notat, quæ
initio quidem condita bona, & perfecta, pulcher-
rimum statum obtinuit, hominis Gloriæ Divinæ
causâ creati usus infervitura, nisi ab homine per
inobedientiam suam in horrendum peccatum de-
lapso ad ejusmodi corruptionē, & deformitatem
redacta esset, adeo ut non modo Elementaris, &
Sublunaris regio infinitis & foedissimis mutationi-
bus ac corruptionibus torqueatur, sed etiam Si-
dærcus tractus totus cum omnibus corporibus
coelestibus corruptionis, vicissitudinis, mutatio-
nis, & alterationis expers dici non possit, imò
cum omnibus creaturis renovationem, & libe-
rationem à corruptione expectet. Cum igitur
maxima Universitatem rerum mutatio post lap-
sum invalerit, & ea longè alia fuerit antè lapsum,
quàm post lapsum eam exstitisse videmus, non
abs re erit idem etiam de ipso homine opinari, &
statuere, quod ejus corpus ante lapsum tale non
fuerit, quale illud nunc cernimus. Nam *Primi*
Parentes nostri non solum imaginem Dei amiserunt,
sed etiam quoad corpus suum horrendam,
& maximam mutationem, & alterationem sen-
serunt, postquam lapsi sunt, & infando illo lapsu
æternæ beatitudinis jacturam facientes, se ex
summo felicitatis gradu in extremum miseræ ba-
rathrum præcipitarunt. Morte morituros præ-
dixit *Iehova*, quæ mors in ipsis excitavit non so-
lum æternam, sed etiam temporalem mortem,
& corporis dissolutionem ultimam, ad quam mor-
tales denascendo quotidie properant, postquam
in hac vitâ omnis generis ærumnis, calamitatibus
& morbis confecti sunt. Hæc enim illa mors est,
quam *Deus* imposuit esuro *Adamo* de fructu arboris
vetitæ, & quæ mox post ejusdem fructus com-
mestionem se in *Adamo* & *Eva*, prodidit, dum
luce divinâ amissâ tam horrendam sui corporis
transmutationem aspexerunt, & oculis apertis
nuditatem suam putidam animadverterunt, om-
nium creaturarum, in quas dominium antea ha-
buerant, injuriis jam expositi, & omnis generis
afflictionibus, & ærumnis usque ad extremam

dissolutionem æternam vitam, aut mortem datu-
ram obnoxii. Hinc conjecturâ facili providetur,
summam in homine mutationem esse factam, ac
pulcherrimam, subtilemque ejus fabricam ex
corpore subtiliore, & animâ astrali, aut Sydereâ
constantem, in quâ Spiritus à *Deo* ipsi inflatus,
anima nimirum illa immortalis, verum habitacu-
lum Spiritus Sancti, & templum Dei luce divinâ
illustratum, dominium habuit, horrendo & abo-
minando illo lapsu planè deturpatam, & in cras-
sam, animalemq; carnem, ac grossa membra
transformatam, Elementisque crassioribus sub-
jectam esse, adeo ut penitus Animalis reddita pa-
ri etiam cum Animalibus passu progrediatur, imò
sæpè longè deterior, & pejor evadat. Idè etiam
eodem cum animalibus more modoque concipi-
tur, nascitur, crescit, & multiplicatur; eodem
cum animalibus nutrimento vivit, & sustentatur;
ipsis animalibus plerisque vescitur, atque ita ani-
male naturam suam similibus animalibus nutrit,
animalemque naturam penitus acquirit; Imò in
omnibus suis actionibus cæteris animalibus adeo
affinis est homo, ut, si non erecto corpore incede-
re, & majore perspicaciâ & cautione, quæ agit,
suscipere cerneretur, jure ac merito quis illum
purum putum, & nullo discrimine à cæteris se-
junctum animal nuncupare possit. Jam si quis
ipsius promptitudinem, proclivitatem, & enor-
mem in malitiâ expediendâ & effectui dandâ cu-
piditatem accuratior examine excusserit, ipsis
etiam animalibus longè deteriore, & pejor em
esse inficias non ibit, sed proximo ad Satanam, à
quo seductus est, gradu accedere ipsum fatebitur.
Ignose mihi mortales, quod tam tetrâ
coloribus naturæ nostræ corruptæ & depravatæ
turpissimas proprietates & affectus ad omnem im-
pietatem pronos depingam, & ulcus tangam,
quod pro dolor! à nemine tangi volumus. Re-
moto Spiritu Divino, omnibus creaturis misero-
res, & ærumnosoires sumus, quippe omni mali-
tiâ, iniquitate, & impietate vasa distenta & Dia-
boli incarnati existentes, ac post hujus vitæ ærum-
nosissimâ dissolutionem miserissimam Diabolo-
rum horrendâ conversatione fruituri, ac ipsissimi
Diaboli futuri, nisi per fidem in *Christum*, & *Spi-
ritum Sanctum* regenerati pristinam Imaginem Di-
vinam tam horrendo lapsu amissam recuperaveri-
mus, & ad perditam innocentiam reversi æternæ
beatitudinis participes facti fuerimus. Faxit *Deus*
Creator ille noster Omnipotens, ut, agnitâ pra-
vitate tantâ, *Filius* ejus *Unigeniti*, qui nobis amissam
& perditam Imaginem Divinam recuperavit, ac
restituit, eamque per *Spiritum Sanctum* recuperan-
di facultatem ac potestatem nobis largitur, meri-
tum ineffabile verâ, & fructus bonos edente fide
amplectamur, à *Spiritu Sancto* per fidem veram in
Christum regenerati ex horrendo illo Diabolorum
consortio eripiamur, vitam piam & verè Christia-
nam degamus, & æternâ beatitudine cum omni-
bus Angelis tandem fruamur.

Differentiam hanc Corporis Humani antè & post lapsum impugnare videntur verba *Agostini* *Genes.* 2. v. 21. ubi Mulieris creationem commemora-
rans, *Deum* ait, *costram* ex *Adami* corpore accepisse,

Mutatio in
homine
summa.

Quoad cor-
pus cum
animalibus
convenit.

Infanda ho-
mine na-
tura prævi-
ta.

locum carne opplevisse, atque ex costâ illa *Evam* crea-
visse. Nam humani corporis costæ ossa sunt, &
ex ossibus constant, ac caro quid sit, & qualis
etiamnum in corporibus humanis esse soleat, ne-
mini ignotum est, adeo ut hæc *Agostini* narratio di-
scrimen allatum refellere omnino videatur.
Christi Salvatoris nostri ipsius corpus post resurre-
ctionem carnem & ossa habuit, ut ipse *cap. 24.*
vers. 39. apud *Lucam* discipulos suos alloquutus
testatur. *Idete* τὰς χεῖρας μου, καὶ τὰς πόδας μου,
ὅτι αὐτὸς ἐγώ εἰμι. *Παλαφῆσατέ με*, καὶ ἴδετε, ὅτι
πνῶμα σὰρκα καὶ ὀστά ἐκ ἐχθρῶν, καθὼς ἐμὲ θεοῦ
τε ἐχόντα. Videte manus & pedes meos: nam ego ipse
sum: ostendite me, & videte: nam spiritus carnem
& ossa non habet, prout me conspiciatis habere. Quibus
verbis *Servator* noster *θεαυθρον*, & καρδὸς
γνώσης sive discipulorum cogitationes cognitâs
clare ostendens corpus suum nostro simile, ex-
cepto peccato, describit, & corpus ac spiritum
manifesto discrimine sejungens oculis & ta-
ctum, corporales ipsorum sensus, testes adhibuit,
ne umbram aliquam aut spiritualem visionem
pro corpore in oculos suos incurere arbitra-
rentur. Imò, ut sequentia *textus* *disci* verba *ver-*
su 40, 41, 42, 43. expresse docent, cicatrices
quoque ipsis ostendit, & cibum poposcit, quem
comedit, non quidem esuriens, nec ipso indi-
gens, sed tantum corporalibus functionibus
præditum corpus se habere demonstrando, ipsis
dubitandi scrupulum omnem ex animo exem-
pturus. *Act. 1. vers. 11.* Angelis post *Christum*
ex oculis discipulorum à nube sublatum illis in-
tento aspectu cælum intuentibus dixit; *ἔστω ὁ*
Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀπ' ὑμῶν ἀς τὸν ἐγγὺν ἔσται
ἐν δεξιᾷ, ὃν τὸ πρῶτον ἐβλάστησεν ἀπὸ τοῦ σπέρματος
ἐν τῷ σπέρματι. Hic *Iesus* qui fuisse receptus est à
vobis in cælum, veniet, quemadmodum conspexitis eum
proficiscentem in cælum. Præterea corpus *Christi*,
quamdiu in hac terra inter mortales vixit, &
versatus est, corporales suas affectiones habuit,
quippe ex semine *Virginis* promissio natum ac
proinde essentiam humanam habens, ut ex ipso
Novo Testamento manifestè patet. Jejunavit *Chri-*
stus, esuriit, & edit. *Matth. 4. v. 2.* *Marc. cap. 11.*
vers. 4. *Luc. 8. v. 34.* 36. Dormivit & ex som-
no excitatus est. *Matth. 8. v. 25.* Ingemuit, fle-
vit, & aliorum malis illachrymavit, *Marc. 7.*
vers. 34. *Luc. cap. 19. v. 41.* *Marc. 8. v. 12.* Mi-
sericordiâ intimâ commotus est, *Marc. 1. v. 41.*
& alibi, in quibus Græcum verbum *σπλαγχνί-*
σμαι occurrit, interiorum viscerum commo-
tionem maximam significans. Quiete capta
multò manè surrexit. *Marc. c. 1. v. 35.* Discu-
buit, & edit cum publicanis & peccatoribus
Marc. 2. v. 16. Iratus doluit, cor Judæorum
ocalluisse *Marc. 3. v. 5.* Petrum objurgavit,
Marc. 8. v. 33. Quantas vero angustias & cru-
ciatus in passione & morte sua sustinuerit, ne-
minem vel levi historiæ Passionis & Mortis ejus
cognitione imbutum latet. Quæ affectiones &
proprietates corporis humani omnes, eum cor-
pus humanum habuisse arguunt. Ex his cunctis

Costæ &
ossa corpo-
ris humani.

Corpus
Christi.

Affectiones
corporis
Christi.

ergo conjicere quis posset, cu-
ante lapsum *Adamus* constiterit
cundum humanam suam Natu-
manum, excepto peccato, no-
rit, nullam inter ipsorum, &
homines vestiti sumus, corpus
stere, & solum peccatum ex lap-
que remotum fuisse, cum illi
peccato caruerit, & hic sine p-
in carnem venerit, ut pro no-
faciens, à potestate Diaboli no-
sam salutem æternam recuperet.

Ut ad objectionem hanc
nostro respondeamus, opinio
vis tamen aliorum meditatio-
tionibus piis, *Sacrarum Litera-*
egredientibus, breviter aper-
enim est quæstio, quæ ration-
tati invia omnem eruditionis
tionem, & ratiocinationem
Spiritus Sancto, vero Doctores
veritatem nos deducendi reli-
solis aperitur, in quorum co-
suis templis, sedem sibi fixit.
tem quæstionem, supervacua
de qua homini pio, & salutis
tam curam gerenti ulla cogit-
& instituere non liceat, eq-
Quid enim impedit, quo mi-
de his vanissimis terræ, & ter-
licitudine se torquens ad co-
de eo statu cogitet, ad quem
miseriâ depositâ, gaudio, &
queat: quo minus *Servatoris*
& conditionem, cujus frater
conformis fieri debet, cujus
portet, quem in vivendo piæ
cam normam, & unicum exe-
nat necesse est: cum quo cruce
tur necessitas postulat, ut
vixit & mortuo *Novus Ho-*
gat, & in æternum cum Sa-
eam acquirat letitiam, & be-
nullus unquam oculus vidit,
nulla lingua pronunciavit,
mens cogitatione ullâ compr-
nem igitur hanc ut supervaca-
sariam non removendam esse
tionem meam paucis indicab-
mini eam obtrudam, sed po-
cio & censura subijciam lul-
quid certius mihi allatum fuit.

Quantum ad *Adami* corp-
ante lapsum habens, attine-
fuerit, elementorum injuriis
morbis nullis obnoxius, pecc-
& mortis, cui se peccando p-
scius, verisimile etiam est,
crasso, excrementis variis
agritudinibus subiecto, ac ne-
mentis minante corpore, sed
rum harmoniam conservante
elementorum disensionem
tum fuisse. Si enim ejusmodi